2010-4-RE

CAUSA 2010-4-RE

Número de registre 67-2010. Recurs d'empara

AUTE DEL 3 DE MAIG DEL 2010

BOPA núm. 28, del 12 de maig del 2010

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 9 de febrer del 2010, per la representació processal de la Sra. Birgit Teilmann Melchlenburg, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra l'aute del 5 d'octubre del 2009, dictat pel Tribunal de Corts, contra la sentència del 17 de desembre del 2009 i contra l'aute del 25 de gener del 2010, ambdós dictats per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, en el seu vessant dels drets a la defensa i a ser informada de l'acusació i, atès que demana al Tribunal Constitucional que dicti una sentència en què declari que s'han vulnerat els drets fonamentals esmentats i es declari la nul·litat de les actuacions de tot el procediment amb la conseqüent nul·litat de les resolucions judicials impugnades;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l’informe del Ministeri Fiscal del 4 de març del 2010;

Escoltat l’informe del magistrat ponent, Sr. Pierre Subra de Bieusses;

Antecedents

Primer

El 2 de juliol del 2009, el Servei de Policia va detenir la Sra. Birgit Teilmann Melchlenburg a petició del Ministeri Fiscal arran d’una ordre de detenció internacional i d’extradició que procedia dels Estats Units, atesa la incoació d’un procediment per la seva presumpta participació en uns fets constitutius de delictes de frau de títols i valors i d’estafa.

Segon

Seguidament es va incoar el procediment d’extradició i, el 5 d’octubre del 2009, el Tribunal de Corts, mitjançant aute, va atorgar l’extradició de la Sra. Birgit Teilmann Melchlenburg demanada per les autoritats nord americanes.

En aquest aute, el Tribunal de Corts va desestimar les al·legacions de la defenent. En primer lloc, va considerar que no s’havia vulnerat cap dret processal pel fet que en el moment de la seva detenció la secretària judicial li havia traduït a l’anglès els seus drets, així com les diligències practicades. En segon lloc, va considerar que els fets pels quals estava en recerca i captura no estaven prescrits. En tercer lloc, va declarar que en cas d’inexistència de convenis bilaterals internacionals d’extradició, s’havia d’aplicar les disposicions de la Llei qualificada d’extradició. I, en quart lloc, va precisar que no existia cap motiu polític que es pogués oposar a la mesura, ja que, a Andorra, els fets serien també constitutius d’un delicte major d’estafa i que el pronunciament de la mesura no era contrària a l’ordre públic.

Tercer

La defensa de la Sra. Birgit Teilmann Melchlenburg va presentar un recurs d’apel·lació contra

aquest aute. El 17 de desembre del 2009, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va desestimar aquest recurs i va confirmar íntegrament l'aute impugnat.

Quart

Seguidament, la defensa de la Sra. Birgit Teilmann Melchlenburg va formular un incident de nul·litat d'actuacions per considerar que s'havien vulnerat els seus drets a la defensa i a ser informada de l'acusació, ja que no havia estat assistida per un traductor jurat i, per tant, ignorava que estava acusada als Estats Units.

Cinquè

El 25 de gener del 2010, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va considerar que les al·legacions adduïdes per la demandant ja van ser-ho davant del Tribunal de Corts i en la instància d'apel·lació i que van ser resoltes en les seves resolucions respectives. Per tant, d'acord amb l'article 18 bis de la Llei transitòria de procediments judicials, l'incident de nul·litat d'actuacions no és una tercera instància en què s'hagin de resoldre qüestions que ja han estat jutjades.

Per consegüent, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va desestimar l'incident de nul·litat plantejat.

Sisè

El 9 de febrer del 2010, la representació processal de la Sra. Birgit Teilmann Melchlenburg va presentar un recurs d'empara en què manifesta que la mesura d'extradició ja ha estat executada i que la recurrent va encomanar a la seva representació processal de presentar aquest recurs d'empara, ja que, segons la seva íntima convicció, s'havien vulnerat els seus drets a la defensa i a ser informada de l'acusació, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

Efectivament, en el moment de la seva detenció i posada a disposició judicial, no va ser assistida per cap traductor, d'això se'n deriva que totes les diligències practicades en aquell moment van estar viciades, perquè la recurrent no va tenir un coneixement suficient d'allò que estava succeint.

Els tribunals ordinaris argumenten que, després de viure 7 anys al Principat i de tenir una relació sentimental amb un andorrà, havia d'entendre el català de manera suficient, ara bé, en el cas d'una detenció és indispensable tenir un coneixement complet de la situació i de les acusacions que s'imputen, sobretot, si s'està decidint d'una privació de la llibertat, llibertat que es mereix la protecció més gran en un país democràtic.

A més, la còpia del dossier enviat des dels Estat Units sol·licitant la seva extradició va ser-li remesa posteriorment a la pràctica de les diligències esmentades, de manera que en el moment de la detenció no estava informada dels motius de la petició de la seva extradició.

Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que dicti una sentència en què declari que s'han vulnerat els drets fonamentals esmentats i es declari la nul·litat de les actuacions de tot el procediment amb la conseqüent nul·litat de les resolucions judicials impugnades.

Setè

El 4 de març del 2010, el Ministeri Fiscal va presentar un informe mitjançant el qual s'oposava a l'admissió a tràmit d'aquest recurs d'empara, perquè la recurrent pretén una revisió i reforma de les consideracions jurídiques adoptades en les resolucions d'instància i d'apel·lació, denotant-se de la lectura de les mateixes que estan fonamentades jurídicament i que no són arbitràries, per tant, no hi ha la vulneració de cap dels drets recollits a l'article 10 de la Constitució.

El Ministeri Fiscal reprodueix el contingut de la resolució recorreguda on es destaca que la recurrent no va qüestionar els coneixements de l'anglès de la traductora ad hoc, ni per l'advocat que l'assistia; a més, aquesta persona feia 7 anys que vivia a Andorra de forma activa i pública, amb plans de contraure casament amb un ciutadà andorrà. Així mateix, se li va lliurar una còpia de la demanda d'extradició en anglès "per la qual cosa va tenir un cabdal coneixement en la seva llengua pròpia dels fets i dels arguments jurídics que fonamentaven la demanda d'extradició adreçada contra ella per les autoritats dels Estats Units d'Amèrica."

Altrament, la jurisdicció ordinària va contestar raonadament totes les al·legacions adduïdes per aquesta part; la recurrent va tenir accés en tot moment a un advocat i va poder expressar tots els elements escaients per la seva defensa, amb coneixement perfecte del cas en relació amb la demanda d'extradició.

Igualment, considera que l'aute que resol l'incident de nul·litat d'actuacions declara encertadament

que les presumptes vulneracions en què es fonamenta la demanda ja van ser al·legades prèviament, davant el Tribunal de Corts i davant la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia i no es pot pretendre convertir el procediment establert a l'article 18 bis de la Llei transitòria de procediments judicials en una tercera instància.

Així doncs, el Ministeri Fiscal sol·licita la inadmissió a tràmit del recurs d'empara 2010-4-RE.

Fonaments jurídics

Primer

La recurrent al·lega que les resolucions successives dictades en primera instància i pel Tribunal Superior de Justícia haurien vulnerat el seu dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, "en la seva vessant dels drets de la defensa i a ésser informada de l'acusació."

Per tal de recolzar aquesta afirmació addueix:

- que "en el moment de la seva detenció i posada a disposició judicial, la Sra. MECHLENBURG no va a ésser assistida per cap traductor. La lectura de dret la va fer la secretària judicial (persona no idònia a tal efecte en mèrits de l'article 61 del Codi de Procediment Penal). Això implica que totes les diligències practicades en aquell moment, son totes viciades perquè la Sra. MECHLENBURG no ha tingut un coneixement suficient del que estava passant."

- que "La còpia del dossier enviat pels Estats Units d'Amèrica sol·licitant l'extradició, se li va remetre posteriorment a la pràctica de les diligències esmentades de forma que no estava informada dels motius de la petició d'extradició formulada."

Segon

A la vista d'aquesta argumentació, cal primerament recordar que (com admet la recurrent mateixa, i que citarem) "La essència del recurs d'empara és ben evidentment no permetre la creació d'una espècie de tercera instància."

Efectivament, d’acord amb una jurisprudència constant, el Tribunal Constitucional ha considerat que en el marc d’un recurs d’empara basat en la vulneració de l’article 10 de la Constitució, no li correspon comportar-se com un jutge del fons, un tercer grau de jurisdicció o un tribunal de cassació i que la seva funció s’ha de limitar a verificar que els drets reconeguts per aquest article de la Constitució hagin permès als recurrents presentar els seus arguments i les seves proves i que les jurisdiccions competents s’hagin pronunciat de manera independent i imparcial mitjançant un raonament coherent i no arbitrari. La recurrent també al·lega la vulneració de l’article 6 del Conveni europeu per a la salvaguarda dels drets i de les llibertats fonamentals, ara bé, aquest no pot ser objecte d’examen per part del Tribunal Constitucional.

En aquesta causa, la lectura de la totalitat de les actuacions i, concretament, la de les tres resolucions impugnades per la recurrent, permet constatar:

- que, tant en la primera instància, com davant el Tribunal Superior de Justícia, la recurrent va poder desenvolupar completament el conjunt de les seves al·legacions, ja sigui pel que fa a la prescripció dels fets imputats, al coneixement tardà de les acusacions que se li imputaven, a la conseqüència de la manca de conveni d’extradició entre el Principat d’Andorra i els Estats Units d’Amèrica i al motiu polític susceptible de fer obstacle a l’extradició o a la manca d’un traductor jurat.

- que totes aquestes al·legacions van ser examinades pels jutges ordinaris, els quals les van contestar de manera precisa. Només cal fer referència als fonaments de la sentència del 17 de desembre del 2009, que desenvolupa, en més de quatre pàgines, una anàlisi crítica d’aquestes al·legacions, la qual constitueix una motivació molt substancialment argumentada de la decisió d’extradició.

Pel que fa a l’argument sobre la manca de traductor jurat, que de fet fonamenta de manera essencial el recurs d’empara, el Tribunal Superior de Justícia va tenir en compte, d’una banda, el fet que quan les primeres diligències d’informació de drets i d’interrogatori d’identitat van ser practicades, la intervenció en qualitat d’intèrpret de la secretària judicial en funcions i el seu coneixement suficient de l’anglès, no van ser en cap cas qüestionats, ni per la recurrent, ni per l’advocat que l’assistia, de manera que no es podia considerar que s’hagués causat una indefensió material. D’altra banda, “que, en tot cas, a la Sra. MECHLENBURG se li lliurà còpia de la demanda d’extradició en anglès per la qual cosa va tenir un cabdal coneixement en la seva llengua pròpia dels fets dels arguments jurídics que fonamentaven la demanda d’extradició.”

En aquestes condicions, si en aquesta causa les decisions de les jurisdiccions ordinàries, inclosa la que resol l’incident de nul·litat d’actuacions, poden fer l’objecte, quant al seu encert jurídic, d’una opinió divergent, es tracta d’una discussió que no entra en la competència del Tribunal

Constitucional; aquest Tribunal només pot constatar que estan a bastament motivades i que els motius sobre els quals es fonamenten no són irraonables ni arbitraris.

Per consegüent, hem de considerar que no s'ha vulnerat el dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, és a dir, els drets a una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, substanciat per un tribunal imparcial.

Per tant, el recurs 2010-4-RE manca de contingut constitucional i per aquest motiu ha de ser inadmès a tràmit.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2010-4-RE, interposat per la representació processal de la Sra. Birgit Teilmann Melchlenburg contra l'aute del 5 d'octubre del 2009, dictat pel Tribunal de Corts, contra la sentència del 17 de desembre del 2009 i contra l'aute del 25 de gener del 2010, ambdós dictats per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, al president del Tribunal de Corts, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d’acord amb el que disposa l’article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d’Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 3 de maig del 2010.

Carles Viver Pi-Sunyer Pierre Subra de Bieusses

President

Vicepresident

Didier Maus

Juan A. Ortega Díaz-Ambrona

Magistrat

Magistrat